

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ
ΤΜΗΜΑ Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΑΕΙΦΟΡΙΑ

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : disedu@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Ε. Παπαδοπούλου,
Κ. Μελέτη
Τηλέφωνο : 210 3442222,3791

Αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βαθμός Προτεραιότητας: **ΚΑΝΟΝΙΚΟ**

Μαρούσι, 24-03-2023
Αρ. Πρωτ.: Φ1Α/ΕΠ/18787/34026/Δ7

ΠΡΟΣ: Φορέα Π.Φ.Π.Ο.
Email: info@pfpo.gr

ΚΟΙΝ.: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
info@iep.edu.gr

ΘΕΜΑ: Έγκριση αιτήματος για υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Σχετ.: α) η με αρ. 1614/Υ1/8-1-2020 Απόφαση της Υπουργού και των Υφυπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β' 8/10-1-2020)
β) το με αρ. πρωτ. 62670/31-5-2022 εισερχόμενο έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ.
γ) το με αρ. πρωτ. 18787/17-02-2023 εισερχόμενο έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ. (Απόσπασμα Πρακτικού του Ι.Ε.Π.)

Σε απάντηση του ανωτέρω (β) σχετικού και έχοντας υπόψη το με αρ. πρωτ. 11/16-02-2023 Απόσπασμα Πρακτικού του Ι.Ε.Π., σας ενημερώνουμε ότι **εγκρίνεται** για το **σχολικό έτος 2022-2023** η υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τίτλο: «των επτά (7) εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τίτλους: «Άγρια ζωή και άνθρωπος», «Άνθρωποι και Ζώα: Ίδιο δικαίωμα στη ζωή», «Βιωματική εκπαίδευση παιδιών με σκύλους που κάποτε ήταν αδέσποτοι», «Το ταξίδι μιας σταγόνας», «Κατοικίδια: Μέλη της οικογένειας», «Οδηγός Θετικής Εκπαίδευσης Κατοικίδιων» και «Χτίζοντας νέες σχέσεις με τα άλλα ζώα», προκειμένου να υλοποιηθούν σε σχολικές μονάδες Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης, όλων των σχολικών μονάδων της χώρας, για το **σχολικό έτος 2022-23, υπό τις εξής προϋποθέσεις:**

1. Η συμμετοχή των σχολικών μονάδων στα προτεινόμενα προγράμματα να είναι **προαιρετική** και **δωρεάν** για τους μαθητές και τις μαθήτριες σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως του τρόπου υλοποίησής του (διαδικτυακά ή/και δια ζώσης).
2. Τα προγράμματα να υλοποιούνται μετά από σχετική απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης της σχολικής μονάδας, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία για τις σχολικές δράσεις στο πλαίσιο της σχολικής ζωής.
3. Σε περίπτωση υλοποίησης των προγραμμάτων στον σχολικό χώρο μπορούν να εισέρχονται **δύο (2) άτομα** το ανώτερο σε κάθε Τμήμα πλέον του εκπαιδευτικού, σύμφωνα με το 147ο Απόσπασμα Πρακτικού της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.
4. Να έχουν ενημερωθεί οι γονείς/κηδεμόνες για την προαιρετική συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών στα προγράμματα και να έχει εξασφαλιστεί από τη σχολική μονάδα η ενυπόγραφη δήλωση συναίνεσής τους.

5. Στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων/δραστηριοτήτων να πληρούνται οι κανόνες υγείας και ασφάλειας των ωφελούμενων μαθητών/μαθητριών, καθώς και των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
6. Κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων να μην παρακωλύεται με οποιονδήποτε τρόπο η εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων και η ασφάλεια των μαθητών/μαθητριών.
7. Πριν από την υλοποίηση των προγραμμάτων να προηγείται ενημέρωση και σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Συντονιστών/Συντονιστριών Εκπαιδευτικού Έργου των οικείων Π.Ε.Κ.Ε.Σ., καθώς και των Υπεύθυνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Σχολικών Δραστηριοτήτων/Πολιτιστικών Θεμάτων των οικείων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
8. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα να υλοποιούνται με την παρουσία του/της εκπαιδευτικού της τάξης και η συνολική του διάρκεια να μην υπερβαίνει τις **δύο (2) διδακτικές ώρες** για τα γενικά σχολεία για τις δραστηριότητες που υλοποιούνται εντός ωρολογίου προγράμματος και **τέσσερις (4) ώρες** για τα σχολεία Ειδικής Αγωγής.
9. Η υλοποίηση των προγραμμάτων να γίνεται χωρίς τροποποιήσεις και σύμφωνα με την παρούσα έγκριση.
10. Να τηρείται το θεσμικό πλαίσιο περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών μαθητών/μαθητριών, εκπαιδευτικών και γονέων/κηδεμόνων [ν.4624/2019, Γενικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων-GDPR].
11. Στο πλαίσιο της υλοποίησης των προγραμμάτων δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η φωτογράφιση, η βιντεοσκόπηση και η ηχογράφιση των μαθητών και μαθητριών.
12. Σε κάθε περίπτωση επίσκεψης των μαθητών/μαθητριών σε χώρους εκτός της σχολικής μονάδας απαιτείται (α) απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, (β) η σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης της σχολικής μονάδας και (γ) η ενυπόγραφη δήλωση συναίνεσης των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών/μαθητριών.
13. Να εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν στις σχολικές επισκέψεις και μετακινήσεις των μαθητών/μαθητριών, όπως αυτές προβλέπονται στη με αρ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 55254/10-09-2021 (Β'4187) Κ.Υ.Α., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και (α) για την Π/θμια Εκπαίδευση στη με αρ. πρωτ. Φ.14/89494/ΓΔ4/17-7-2020 (Β'2888) Υ.Α. και τη με αρ. πρωτ. Φ.9/ΦΔ/114342/Δ1/15-09-2021 εγκύκλιο και (β) για τη Δ/θμια Εκπαίδευση στη με αρ. 20883/ΓΔ4/12-02-2020 (Β'456) Υ.Α..
Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση και κατά προτεραιότητα να τηρούνται αυστηρά τα οριζόμενα στις εκάστοτε Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις ή/και εγκυκλίου του Υ.ΠΑΙ.Θ. που αφορούν στα μέτρα ασφαλούς λειτουργίας των εκπαιδευτικών μονάδων για την αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού και να λαμβάνονται υπόψη τα κατά τόπους ισχύοντα μέτρα και οι απαγορεύσεις αναφορικά με τον COVID-19.
14. Εάν στο πλαίσιο υλοποίησης των προγραμμάτων πραγματοποιηθούν ενημερωτικές επισκέψεις εκπροσώπων του Φορέα στον σχολικό χώρο τα πρόσωπα αυτά να έχουν ορισθεί εκ των προτέρων και να έχουν ενημερωθεί σχετικά οι σχολικές μονάδες.
15. Σε κάθε περίπτωση **τα προγράμματα** να μη χρησιμοποιηθούν για κανενός είδους διαφημιστικό ή άλλο εμπορικό σκοπό.
16. Δεν επιτρέπεται η διάθεση/προβολή **οποιοδήποτε υλικού** το οποίο (α) δεν είναι εγκεκριμένο από το Υ.ΠΑΙ.Θ. για το σχολικό έτος 2022-2023, (β) μπορεί να αφορά έμμεση ή άμεση διαφήμιση/προώθηση εμπορικών προϊόντων Φορέων/επιχειρήσεων ή Υπηρεσιών ατόμων/Φορέων και (γ) αναφέρεται σε τυχόν χορηγούς των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
17. Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε μελλοντική εμπορική διάθεση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του συνοδευτικού υλικού με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης του Υ.ΠΑΙ.Θ..
18. Σε περίπτωση διάθεσης εκπαιδευτικού υλικού από τον Φορέα, αυτό να έχει τη θετική γνωμοδότηση του Ι.Ε.Π., να είναι ελεύθερο προς χρήση στους/στις εκπαιδευτικούς, να διανέμεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση για τους/τις μαθητές/μαθήτριες και τους/τις εκπαιδευτικούς και να αξιοποιείται εφόσον κριθεί ότι υπάρχει συνάφεια με το Πρόγραμμα Σπουδών ή/και το σχετικό Πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων.
19. Η χρήση του παρουσιαζόμενου ή διαμοιρασθέντος εκπαιδευτικού υλικού να μην υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα και να τηρείται το θεσμικό πλαίσιο «περί πνευματικής ιδιοκτησίας» (Ν.4212/2013).
20. Πριν από την υλοποίηση των προγραμμάτων, προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου/ης, να προηγηθεί ανάρτηση στον ιστότοπο του Φορέα με (α) σύντομη περιγραφή των προγραμμάτων

(περιγραφή δράσεων, μεθοδολογία, στόχοι, επιδιωκόμενα αποτελέσματα, αποτίμηση) και (β) παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού.

21. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε ενδεχόμενες επιμορφωτικές δράσεις για την υλοποίηση των προγραμμάτων να είναι **προαιρετική, δωρεάν** και να πραγματοποιείται **εκτός του εργασιακού ωραρίου τους**.

22. Η πρόσκληση εθελοντή, μέλους της Π.Φ.Π.Ο., στο πλαίσιο υποστήριξης του σχετικού προγράμματος στη σχολική τάξη, να είναι προαιρετική, και να πραγματοποιείται με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων/Διδασκουσών, κατόπιν συνεννόησης, ώστε να μην παρακωλύεται το σχολικό πρόγραμμα, και με την έγγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών/μαθητριών.

23. Στο τέλος του διδακτικού έτους κατατίθεται από τον Φορέα Έκθεση Αποτίμησης, στην οποία σε κάθε περίπτωση επισυνάπτεται συμπληρωμένο το συνημμένο αρχείο (Συν. 1), όπου συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) αριθμός των σχολικών μονάδων που συνεργάστηκαν,

(β) στοιχεία ταυτότητας των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων (ονομασία, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης και για τα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού: ονομασία, Πόλη και Χώρα),

(γ) αριθμός ωφελούμενων μαθητών/μαθητριών,

(δ) αριθμός εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και

(ε) τρόπος υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος (διαδικτυακά ή/και δια ζώσης).

Ως προς τη γνωμοδότηση για την παρουσίαση της εκπαιδευτικής ταινίας με τίτλο «RE-ACTION» του Φορέα Πανελλαδική Φιλοζωϊκή Περιβαλλοντική Ομοσπονδία, σύμφωνα με το ως άνω πρακτικό (11/16-02-2023), παρέλκει των αρμοδιοτήτων του Ι.Ε.Π.

Τα ανωτέρω στοιχεία, που αφορούν στην αποτίμηση των προγραμμάτων, αποστέλλονται από τον Φορέα έως τη λήξη του διδακτικού έτους στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υ.ΠΑΙ.Θ. από τις οποίες έλαβε την έγκριση και κοινοποιούνται στο Ι.Ε.Π.

Σε περίπτωση υλοποίησης των προγραμμάτων με **διαδικτυακό τρόπο** και σε ελληνικά σχολεία του εξωτερικού, ο Φορέας δύναται να επικοινωνεί απευθείας με τους Συντονιστές Εκπαίδευσης Εξωτερικού, στοιχεία των οποίων παρατίθενται στον συνημμένο πίνακα.

Επισημαίνεται, με ιδιαίτερα emphaticό τρόπο, ότι η υλοποίηση του προτεινόμενου εκπαιδευτικού σχεδιασμού ιεραρχείται ως δευτερεύουσας σημασίας, καθώς προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην αυστηρή τήρηση των υγειονομικών πρωτοκόλλων για την αντιμετώπιση των επιδημιολογικών κινδύνων και στη μείωση της πιθανότητας να εκτεθεί το εκπαιδευτικό προσωπικό και το μαθητικό δυναμικό των σχολείων σε επικίνδυνο ιικό φορτίο. Κατά συνέπεια, και ανεξάρτητα από την παιδαγωγική ή επιστημονική καταλληλότητα και εγκυρότητα του κάθε εγχειρήματος, οι διευθύνσεις των σχολείων έχουν την τελική αρμοδιότητα αναφορικά με την εφαρμογή του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της πολιτείας και των υγειονομικών οργάνων για την αντιμετώπιση της επιδημικής κρίσης.

Προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου η παρούσα έγκριση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υ.ΠΑΙ.Θ.
<http://edu-gate.minedu.gov.gr/>.

Συν.: Δύο (2) ηλεκτρονικά αρχεία excel

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Π.Ε., Δ.Ε. &
Ε.Α.**

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΠΤΣΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού κας Ζ. Μακρή
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Π.Ε., Δ.Ε. και Ε.Α.
3. Δ/νση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία – Τμήμα Α΄
4. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Π.Ε., Τμήμα Β΄
5. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δ.Ε., Τμήμα Β΄
6. Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής, Τμήμα Α΄
7. Δ/νση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Καινοτομίας - Τμήμα Α΄ (<http://edu-gate.minedu.gov.gr/>)
8. ΔΙΠΟΔΕΜΣ - Τμήμα Α΄